

מאורות שלום

העלון השבועי שלך

❖ יוצא לאור ע"י בית המדרש אור שלום ❖ קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100 ❖ העורך בן צבי משה

http://www.ohrshalom.net 20:24 מוצש"ק חברון - 19:22 הד"נ חברון - info@ohrshalom.net

דומגים הם לפי שיעון קיץ

נר ה' נשמת אדם העלון לעילוי נשמת

- רזי בן שאול
- סלימה בת ברוך
- ביטון עישה בת חיים
- יצחק בן סמי
- אתי בת שלוח
- בלומה בת משה לייב
- יעקב בן מיכאל
- וינוב ישי בן ירמיי
- זקן שבתאי בן יצחק
- אסתר בת מרדכי
- יחזקאל מרים בת שוע
- כליפה נביה בת אליהו
- שושנה בת נסראלל
- סגל ברוניה בת אליאס
- אביחי אברהם בן מאיר
- אייזיק בן פינחוס
- פסטר פרידה בת אריה
- קרן מיכל בת צבי
- רוסיה בת בוריס
- שמואל בן נחמן
- שמלי רגינה בת צירבי

ת.נ.צ.ב.ה.

יש חדש

השיעור השבועי בפרשת השבוע מתקיים בכל יום חמישי בבית חב"ד בניני 400 בשעה 20:30 - הציבור מוזמן

שיעור חדש זוגיות ומשפחה בכל יום שני בשעה 20:30 בבית חב"ד בניני 400

תרומות והקדשת העלון לעילוי נשמה ניתן לשלוח לבית המדרש אור שלום ת.ד. 88 קרית ארבע מיקוד 90100 חשבון בנק הדואר מספר 20033243

על פסוק זה אמר האדמו"ר בשם אביו זצ"ל רח"י "שמע בין אחיכם ושפטתם צדק" חסר וא"ו והם אותיות "שמע" היינו קריאת שמע, כמו שיש לכם אמונה בעשיית המצוות בין אדם למקום כן יהיה לכם אמונת שמ"ע בין אדם לחברו.

וצריכים לדעת שבי"ן אחיכם בשעת דין תורה הקב"ה עומד שם כנאמר [תהילים] "אלקים נצב בעדת אל" וזה כוונת המילה שמ"ע, ראשי תיבות ש"א מ"רום ע"ינכם, שתתיראו מהקב"ה שוכן שמים.

כדברי החת"ס על דברי חז"ל בגמרא [חולין פ"ט] שענווה של משה גדולה מהענווה של אברהם, כי אברהם באומרו "ואנכי עפר ואפר" אמר זאת בדברו עם הקב"ה, אם כן אינו רבותא שהשפיל את עצמו לפני הקב"ה, אבל משה רבנו עליו השלום, השפיל את עצמו כנגד ישראל ואמר "ונחנו מה" וזה רבותא וענווה גדולה יותר משל אברהם.

וזה הנאמר "שמע בין אחיכם" חסר וא"ו ענווה, שמע ענווה, "בין אחיכם" לפני כל אחד מישראל, אז תמעטו את עצמכם, בדבריכם אל אחיכם, כמשה רבנו ע"ה, וכשתזכו לכך ותשפילו את עצמכם לפני כל אחד מישראל, זה על ידי ש"מע הרומזים ש"א מ"רום ע"ינכם.

ועניין נשיאת העיניים למרום הוא להביט בגדלות הבורא יתברך ושפלות עצמו, וזה ענווה יתירה כמו משה רבנו ע"ה, על ידי זה "ושפטתם צדק", כנאמר "אשכון את דכא" על ידי זה תשיגו את אמיתותה של הלכה.

וכבר אמר מרן קה"ק הבעש"ט זיע"א - כי ענו"ה ואמ"ת חדא הם, מי שהוא עניו משיג האמת ומי שהולך בדרך אמת הוא עניו, כי "אלקים נצב בעדת אל" סופי תיבות גימטרייה א"ל א"מת לאמיתו על ידי ענווה כי על ידי גאוה אין אני והוא וכו'.

ונרמז בפסוק "שמע בין אחיכם ושפטתם צדק" שיהיה האדם שופט את מעשיו שהם בחינת אחיו במצוות משפט צדק "פקטן פגדל תשמעון לא תגורו מפני-איש, פי המשפט לאלהים הוא" ויודע מחשבות על כן אמר הכתוב "תשמעון" בחינת שאו מרום עינכם וראו מי ברא אלה. - "למען, תצדק בדברך תצפה בשפטך" כשתעמוד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה "כי המשפט לאלהים הוא".

"בין המצרים השיגוה" –

שלושת השבועות של האבילות אשר מיום הבקעתה של ירושלים בי"ז בתמוז ועד לחורבנה בתשעה באב, מסוגלים הם לישראל להשגות ולהתקרבות לשכינה יותר מאשר בכל שאר ימות השנה - אומר המגיד ממזריטש זצ"ל. כי בדומה למלך שגולה ממקומו שכולם יכולים להתקרב אליו ולהשתדל אצלו למלא את בקשותיהם לכשיחזור לארמונו, והתפילה הכי רצויה באותה שעה היא שיזכה לחזור מהרה מגלותו, כך גם השכינתא שהיא בגלותא בימים אלה ביחוד, ההתקרבות אליה אפשרית יותר וההשגות של כל אחד מישראל גדולות יותר לבקש את אשר רצוי ונכון לבקש ולהתפלל על השכינה שתחזור מהרה מגלותה. וכמו שמפרש את הפסוק "ענני באמת ישעך" הצדיק רבי משה גרינוולד זצ"ל מחוסט, "ענני" הוא אומר, ענני, רבונו של עולם, בצעקתי אליך כי ב"אמת" הרי זה "ישעך", תשועתך היא זאת לכשתענני, כי "בצרתם לו צר", צרתם של ישראל צרה היא גם בשמים וישועתם ישועה היא בעליונים ובתחתונים.

ובתוככי ימי בין המצרים, בעיצומם של ימי האבילות באה שבת באה מנוחה, ושבת חזון כאי בלב ים האבילות להתנער בה מן היגון האופף, להתעטף בקדושת השבת ולהתעורר בה להשראת השכינה שגם היא מוצאת בה מנוחה בגלותה. וכשם שבהקמת המשכן בא צו מיוחד "את שבתותי תשמורו", אין הקמת המשכן ובנין בית המקדש זוחים שבת, ובעיצומה של עבודת הקודש כולם פוסקים ממלאכתה בבוא השבת. כך גם באבילות על חורבן בית המקדש לכשבאה שעת כניסת השבת השעה מכריזה וקוראת לאבלי ישראל: "התנערי מעפר קומי", התנערו ישראל מאבלותכם, קומו משיבתכם על הארץ והתכוננו לקבל פני שבת מלכתא!

כי השבת עצמה "מקדש מלך" היא השכינה בה שורה בקרב העם, ואין איפוא השעה כשרה כעת לאבילות על החורבן. בתשעת הימים שבין ראש חודש אב לתשעה בו אין אוכלים בשר ואין שותים יין, בשל חורבן בית המקדש שבו היו מקריבים קרבנות ומנסכים יין על המזבח. אולם בשבת חזון אוכלים בשר ושותים יין, כי על כן השבת עצמה היא בבחינת בית המקדש והיא קיימת לנו גם בגלותנו, וכשם שבית המקדש עמד במרכז העם והיה לבה של הארץ, כך גם השבת עומדת במרכזם של כל ימי השבוע אשר ממנה יניקתם, כפי שנאמר בזוהר הקדוש שששת ימי השבוע מתברכים מקדושתה של השבת.

מאוצר הברכה

"איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם" – צדיק הדור צריך להעלות [טרחכם] המצוות של העולם שעושים אותם מצות אנשים מלומדה, בטורח סגיא, ומשאכם משא עונת להעלות אתכם לתשובה, וריבכם תורה לקנטר ולריב להיות רב ורבי ורבא ורבן, וכל זה צריך הצדיק להעלות איכה אשא לבדי
[ה"ה דף ח]

מאורות היכל הברכה

אחרי הכתו את סיחון מלך האמרי אשר יושב בחשבון וגו' והעניין הנכתב אשר יושב בחשבון וכדומה, הרי כבר נמחה שמו מן העולם, ומה זה לשון יושב בחשבון? אלא דכל יושב מלא קאי על רוחניות שלמעלה, הן בקדושה והן בקליפה. הרי סיחון ועוג שתי קליפות קשות של ערלה ופריעה, עדיין יושבין שם בערים שכנגדם בשמים ממעל, וזה יושב רומז על שררה ושלטנות, כמו היושב על המשפט יושב על כסא מלכותו שרשו בשמים ושליט למטה ברשות אל איום ונורא, וזהו וא"ו כמו ואו של כתנת עור שהוא החיות שיש בקליפות והן היו עדיים מהר חורב, שזכו ליקח האי נהירו דקיק שיש בקליפות ובהו כבר היו בלע המות כידוע.

החידה השבועית

- א. כמה שנים ישבו ישראל בקדש?
- ב. מה הפירוש "תכרו"?
- ג. איזה ענין הוזכר ברמז מפני כבודן של ישראל?
- ד. כמה היה גודלן של הנחשים והעקרבים במדבר?

איכה ישבה בדד, העיר רבתי עם???

השאלה הצורמת והמצמררת, החודרת את אט לאויר העולם, עם קול כנפי הזמן, שוב, שואגת באוזנינו: איכה?! שוב, התמונה חוזרת על עצמה בפעם המי יודע כמה, נשב כולנו על הארץ וננסה ל"השתלב" לזעקת הבריאה, ולהפנותה למקום אליה היא מיועדת: אבא גדול, איכה?!

כל זה מחד גיסא, אולם מאידך צריכים אנו לשים לב לתופעה קשה הקונה שביתה בינינו בקצב מאיים תופעת האדישות, "בית המקדש" מרכז החיים ומאור האומה, עמוד האש הגדול של עמינו עומד שומם ובודד במקומו, בניו הלכו בגולה, זרים פשטו עליו, וצערו מי יספר, ומי ישער?! ואנו כל אחד בענינו, טרוד בהבל אחר - אדישים.

"שמעו שמים והאזינו ארץ" - שואג הנביא בקול עצום ונורא - "כי ה' דיבר": בנים גדלתי ורוממתי... גדלתי אותם, ורוממתי אותם, מעיד אדון כל הארץ, ועתה, היכן הם? מדוע אין הם מרעישים בגלותי, מפני מה אינם קורעים שחקים? הנביא ירמיהו זועק בשם ה': "הכוהנים לא אמרו איה ה', ותופשי התורה לא ידעוני". הכוהנים ותופשי התורה - טוען הנביא - לקויים בתפיסת עולם מעוותת לחלוטין, המאפשרת כהונה ותפישת תורה - שאין עמה דרישה את ה' ודעת אותה, תפיסה זו, מלבד היותה מעוותת ומגוחכת למדי, היא גם הרסנית ביותר, הטומנת בחובה את חורבן ישראל.

חז"ל גם אמרו עליה - על מה אבדה הארץ - על עזבם את תורתם - על שעזבו את "תורת" מהתורה, תפיסה זו - היא היא, הגורמת את חורבנו עד היום הזה, היא היא היוצרת את האטימות האופפת את כולנו, ואת מקומם של הגעגועים העזים והרגש האדיר של בנים לאב - תפסו האדישות והקרירות, עד להחריד.

בימים אלו, של בין המיצרים - שזכרנו של בית אלוקינו פנימיות הבריאה, עולה שוב ל"כותרות", מוכרחים אנו - יחד - לפוצץ את המחיצה האיומה הזאת ואחת לתמיד.

הבה, נשנס מתניים, נתבונן, נבכה ונבקש, ונעשה את רצון בוראנו בלב אמיתי וחרד, ובעזרת הש"ת - עוד נשמע בימינו את הקול הגדול הקורא: קומי עורי - כי בא אורך, שיר דברי כי כבוד ה' עליך נגלה. ובאזני בנינו נספר, איכה ישבה פעם בדד, העיר, שהיום רבתי עם... אמן.

מעשה רבותינו מקאמאראנא

רבי אלכסנדר סענדר מקאמאראנא זצוק"ל

רבנו לקח לו לאשה את נכדתו של הרה"ג ר' יעקב קאפיל מלוקאויע, שהיה זקנו של החוזה מלובלין, ובפרוש היכל הברכה [במדבר] מביא הרה"ק מהרי"א מקאמאראנא דברי תורה בשם זקינו, וזה לשונו: ויען יהושע בן נון משרת משה וגוי' - בן נון הבית בחיריק וחסר יוד, ושמעתי משם אבי זקני הגאון הקדוש מוהר"ר יעקב קאפיל מלוקאויא, אבי אמו של הקדוש מוהרי"א מלובלין, שהוקשה למה נשתנה לכתוב בן בחיריק ולא בסגול ככל המקרא ואמר, דאיתא בדברי חז"ל [סנהדרין] שהיו"ד של שרי נתנה בראש יהושע כידוע, והוקשה הא יוד של שרי נחה בלא נקודה, והיכן ימצאו שבי"א בראש יהושע, ותירץ שלקחו מן הסגול של בן שב"א, ונשאר בן בחיריק, כך אמר רבנו מוהרי"א מלובלין משם זקינו שהוא אבי אמי, והוא נכון.

[בית קאמאראנא]

למדנו, בכל לילה ולילה, קול מרירות מכאב של ציון, נשמע מרום הרקיע עד למטה, וממטה לרום רקיע, כמו שאתה אומר, "ה' ממרום ישאג, וממעון קדשו יתן קולו שאג על נוהו".

בתחילת הלילה, היא - השכינה, מכוונת בבכיה, ושואגת מרום הרקיע למעלה, יורדת למטה, למקום מזבח החיצון, ורואה, את מקומה חרב, טמא בטומאה, ושום מקום טהור אינו נמצא בו, גועה ומיללת, וצועקת בקול מר ואומרת, מזבחי, מזבחי, הכלכלה שלי, שהרוית לי, בכמה נסכים, בכמה עולות טהורות קדושות.

כל האישים הקדושים, השרים והממונים, היו מרוים ושמחים מך, אוכלים מעדנים, ומחלקים חלקיהם ברום הרקיע, עתה, נתנו בך נבלת החסידים הקדושים, בני שנשחטו עליך, אוי לי מדמם, וכל האישים, השרים והממונים, נפלו ממקומם לקול צעקתם.

המלאכים היושבים בחוץ צועקים, ובוכים והם האראלים הקדושים, שאות משמו הקדוש היתה מתעטרת עליהם, דהיינו האות י', ובה היו שמחים ועומדים, ולקול בכיתם, פרח מהם אות זו. ועלתה לרומי מרומים, ונשאר כנקבה הבוכה, ומיללת. ז"ש, "הן אראלים צעקו חוצה" היינו אראלם בלי י' צעקו חוצה, שהיה צריך לומר אראלים, עם י', אלא שפרחה מהם מחמת אבלם.

השכינה מקוננת ואומרת, מזבחי, מזבחי, אחר שהרוית לי נבלות בני חסידים קדושים, שמסרו נפשותיהם וגופותיהם עליך, נגנות, אנה אמצאך, איפה היא האש שעליך, כך היתה גועה ומיללת בקול עצוב.

שש אלף אישים קדושים שבכל צד מארבע רוחות העולם, שהם היו אוכלים הקרבן בכל יום, ירדו עמה, עם השכינה, ומיללים ובוכים על מזבח העולה, ויותר מששה אלף היו, אלא שנתמעט. ואפילו אינון דקיימין וכו': ואפילו אלו העומדים בחוץ בצד האחר, שהיו מרוים מאלו האיברים, והפרדים, של הקרבן, שנתרו מביים ונאכלים על המזבח כל הלילה. בתחילת הלילה הם צועקים וגועים ומיללים על המזבח הזה, אוי לחמור שאבד אבוסו, המקום שרוה ממנו, מי ראה נחמת האישים הקדושים במלכה, ממטה למעלה ומלמעלה למטה.

בפלנו ליליא עאל וכו': בחצות לילה, השכינה נכנסת לתוך נקודת ציון ההיא, שהוא מקום בית קדש הקדשים, ורואה אותו שנחרב, ובית מושבה ומטתה נטמא, הוא גועה ומיללת, עולה ממטה למעלה, וממעלה למטה, מסתכלת במקום הכרובים, הוא צועקת בקול מר ומרימה קולה ואומרת, מטתי מטתי, מקום בית מושבי.

על המקום הזה כתיב, "על משכבי בלילות". משכבי היינו מטתה של המלכה, היא גועה בבכיה ואומרת, מטתי, מקום מקדשי, מקום המרגליות הטובות, בית הפרכת והכפורת, שהיו סומכים עליו שישים אלפי רבבות אבני יקר, סדרים סדרים טורים טורים, מסתכלים זה לזה, סדרים של רמונים פרושים עליך לארבע רוחות, העולם היה עומד בשבילך.

מאורות הסיפור החסידי – היהודי שהתרים על הקיסר - על פי המדרש

אדריאנוס קיסר רומי, מדכא מרד בר כוכבא, פרע פרעות בבני ישראל ורדף ביד קשה את העם היהודי שבארץ ישראל. לעומת זאת הוא התייחס יפה אל שבטי ערב שהיו נתונים אף הם תחת שלטונו ואף בשומרונים (כותים) לא נגע לרעה. הללו היו בהרבה דומים ליהודים. קיבלו על עצמם דינים רבים, אולם יחד עם זאת המשיכו בפולחנים האליליים שלהם.

לבסוף נמצא ברומי יהודי אמיץ שכתב מכתב לאדריאנוס בזה הלשון: "אם אתה שונא את בני אברהם, היית צריך לשונא גם את הערבים. בני ישמעאל בן אברהם. אם אתה שונא שומרי שבת, היית צריך לשונא גם את הכותים, שאף הם שומרי שבת. אלא מה, אתה סתם שונא ישראל, ללא כל טעם וסיבה, הרי שאלוקיה של אומה זו (ישראל) ייפרע ממך!" על מכתבו חתם היהודי בשם "אמיקנטרון".

כאשר המכתב הזה הגיע לידי, נתמלא אדריאנוס חימה. אולם, כיצד יוכל לתפוס את היהודי שהעיז לכתוב לו דבר כזה? הוא התחכם איפוא ופרסם בכל רחבי ממלכתו, כי מי שכתב מכתב לקיסר בשם "אמיקנטרון", יבוא מיד לארמון ויבוא על שכרו. בשמעה את ההודעה המלכותית, החליט בעל המכתב להתיצב. לא השכר המובטח קסם לו, אלא קיווה לפי תומו, כי אולי יצליח להניע את הקיסר שיבטל כמה מהגזירות האנטי יהודיות שגזר. בא איפוא "אמיקנטרון" אל הקיסר ומיד בבואו ציווה אדריאנוס הרשע לתפוס אותו ולערוף את ראשו בסייף! בשעה שהובילו אותו החוצה, אל המקום שממנו אין שבים, אמר לו הקיסר: "זה שאתה יהודי גאה ואמיץ - מילא, ראיתי כבר יהודים כאלה. אולם כיצד זה קורה שיהודי יהיה כזה טיפש, שיתיצב אצלי, אחרי כתיבת מכתב כזה? וכי מה חשבת? לא הבנת שאצוה להוציא אותך להורג?"

"וודאי שידעתי זה" - השיב היהודי בנחת - "אולם לנו, היהודים, אסור לפי התורה להתאבד ואני רציתי להשתחרר משלוש צרות גדולות ש... "מה הן שלוש הצרות הללו שדוחפות אותך למוות?" - ביקש הקיסר לדעת. "אחת גדולה מחברתה" - השיב היהודי - "ראשית אני רוצה כל הזמן לאכול ואין לי מה. זו צרה צרורה, הלא כן. שנית, רוצה אשתי לאכול כל הזמן ומבקשת ממני שאדאג לפרנסתה, זו צרה גדולה עוד יותר. אולם הצרה הכי גדולה היא השלישית: גם ילדי רוצים לאכול כל הזמן ואין לי מה לתת להם, במצב כזה טוב מותי מחיי!"

"אם כך הוא המצב, לא אעשה לך את הטובה הזאת, לשחרר אותך מצרותיך!" - אמר הקיסר ה"חכם" - "אני הרי מימי לא עשיתי טובה ליהודי ואתה לא תהיה היהודי הראשון שתשנה את מנהגי זה!" באומר זה, ציווה הקיסר לגרש את היהודי מעל פניו, כדי שיימשיך לסבול בחיים". היהודי נשא את רגליו וברח על נפשו... [לוקט מ"שיחות לנוער"]